

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B**

TARYBOS DIREKTYVA 92/57/EEB

1992 m. birželio 24 d.

dėl būtiniausių saugos ir sveikatos reikalavimų laikinosiose arba kilnojamosiose statybvietėse įgyvendinimo (aštuntoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje)

(OL L 245, 1992 8 26, p. 6)

iš dalies keičiama:

Oficialusis leidinys

► **M1**

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/30/EB 2007 m. birželio 20 d.

Nr.	puslapis	data
L 165	21	2007 6 27

TARYBOS DIREKTYVA 92/57/EEB

1992 m. birželio 24 d.

dėl būtiniausių saugos ir sveikatos reikalavimų laikinosiose arba kilnojamosiose statybvietėse įgyvendinimo (aštuntoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 118a straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾, pateiktą pasikonsultavus su Darbuotojų saugos, higienos ir sveikatos patariamuoju komitetu,

bendradarbiaudama su Europos Parlamentu ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi Sutarties 118a straipsnyje numatyta, kad Taryba direktyvomis nustato būtiniausius reikalavimus, skatinančius sąlygų, pirmiausia darbo aplinkos, gerinimą, kad būtų užtikrinta geresnė darbuotojų sauga ir sveikatos apsauga;

kadangi pagal minėtąjį straipsnį tokiomis direktyvomis turi būti vengiama nustatyti administracinius, finansinius ir teisinius apribojimus, kurie trukdytų mažųjų ir vidutinių įmonių steigimui ir plėtrai;

kadangi Komisijos pranešime apie jos programą dėl darbuotojų saugos, higienos ir sveikatos ⁽⁴⁾ numatyta priimti direktyvą, skirtą darbuotojų saugai ir sveikatai laikinosiose ar kilnojamosiose statybvietėse garantuoti;

kadangi 1987 m. gruodžio 21 d. rezoliucijoje dėl darbuotojų saugos, higienos ir sveikatos ⁽⁵⁾ Taryba atsižvelgė į Komisijos ketinimą artimiausiu metu pateikti Tarybai būtiniausius reikalavimus dėl laikinųjų ar kilnojamųjų statybviečių;

kadangi laikinosios ar kilnojamosios statybvietės yra tokia veiklos vieta, kur darbuotojai susiduria su ypač didele rizika;

kadangi nepatenkinamas architektūrinis ir (arba) organizacinis sprendimas arba blogas darbų planavimas rengiant projektą turėjo reikšmės įvykstant daugiau nei pusei nelaimingų atsitikimų Bendrijos statybvietėse;

kadangi kiekvienos valstybės narės valdžios institucijos, atsakingos už darbuotojų saugą ir sveikatos apsaugą prieš darbų pradžią turi būti informuojamos apie darbus, kurių apimtis viršija tam tikrą ribą;

kadangi vykdant projektą daug nelaimingų atsitikimų darbe gali įvykti dėl netinkamo koordinavimo, ypač tuomet, kai skirtingos įmonės tuo pačiu metu ar viena po kitos dirba toje pačioje laikinojoje ar kilnojamojoje statybvietėje;

kadangi dėl to reikia pagerinti koordinavimą tarp įvairių suinteresuotų šalių rengiant projektą ir vykdant darbus;

kadangi būtiniausių reikalavimų, skirtų užtikrinti geresnę saugą ir sveikatos apsaugą laikinosiose ar kilnojamosiose statybvietėse, laikymasis yra esminis dalykas darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai;

kadangi, be to, savarankiškai dirbantys asmenys ir darbdaviai, jeigu jie asmeniškai užsiima darbine veikla, dirbdami laikinosiose ar kilnojamosiose statybvietėse, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai;

⁽¹⁾ OL C 213, 1990 8 28, p. 2 ir OL C 112, 1991 4 27, p. 4.

⁽²⁾ OL C 78, 1990 3 18, p. 172 ir OL C 150, 1992 6 15.

⁽³⁾ OL C 120, 1991 5 6, p. 24.

⁽⁴⁾ OL C 28, 1988 2 3, p. 3.

⁽⁵⁾ OL C 28, 1988 2 3, p. 1.

▼B

kadangi dėl to reikėtų savarankiškai dirbantiems asmenims ir darbdaviams, jeigu jie asmeniškai užsiima darbine veikla statybvietėje, taikyti tam tikras 1989 m. lapkričio 30 d. Tarybos direktyvos 89/655/EEB dėl būtiniausių darbo įrenginių naudojimui taikomų darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų (antroji atskira direktyva) ⁽¹⁾ nuostatas ir 1989 m. lapkričio 30 d. Tarybos direktyvos 89/656/EEB dėl būtiniausių saugos ir sveikatos apsaugos reikalavimų darbuotojams darbo vietoje naudojant asmenines apsaugos priemones (trečioji atskira direktyva) ⁽²⁾ nuostatas;

kadangi ši direktyva yra atskira direktyva, kaip numatyta 1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyvos 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo ⁽³⁾ 16 straipsnio 1 dalyje; kadangi dėl to minėtos direktyvos nuostatos visapusiškai taikomos laikinosioms ir kilnojamoms statybvietėms, nepažeidžiant griežtesnių ir (arba) specialių šios direktyvos nuostatų;

kadangi šia direktyva praktiškai siekiama vidaus rinkos socialinės dimensijos, visų pirma atsižvelgiant į tai, kas reglamentuota 1988 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyvoje 89/106/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su statybos produktais, suderinimo ⁽⁴⁾ ir 1989 m. liepos 18 d. Tarybos direktyvoje 89/440/EEB, iš dalies pakeičiančioje direktyvą 71/305/EEB dėl viešųjų darbų rangos sutarčių sudarymo tvarkos derinimo ⁽⁵⁾;

kadangi, remiantis Tarybos sprendimu 74/325/EEB ⁽⁶⁾, Komisija konsultuojasi su Darbuotojų saugos, higienos ir sveikatos patariamuoju komitetu rengdama šios srities pasiūlymus,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Objektas

1. Ši direktyva, kuri yra aštuntoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje, nustato būtiniausius saugos ir sveikatos apsaugos reikalavimus laikinosioms ir kilnojamoms statybvietėms, apibrėžtoms 2 straipsnio a punkte.
2. Ši direktyva netaikoma gavybos pramonės šakų gręžimo ir gavybos darbams, kaip apibrėžta 1974 m. birželio 27 d. Tarybos sprendimo 74/326/EEB dėl Saugos ir sveikatos apsaugos kasyklose komisijos atsakomybės išplėtimo jai priskiriant visas naudingųjų iškasenų gavybos įmones ⁽⁷⁾ 1 straipsnio 2 dalyje.
3. Direktyvos 89/391/EEB nuostatos visapusiškai taikomos visai šio straipsnio 1 dalyje nurodytai sričiai, nepažeidžiant griežtesnių ir (arba) specialių šios direktyvos nuostatų.

2 straipsnis

Apibrėžimai

Šioje direktyvoje:

- a) „laikinosios arba kilnojamios statybvietės“ (toliau – statybvietės) – tai visos statybos vietos, kuriose vyksta pastatų ir kelių, tiltų, uostų statybos darbai; neišsamus šių darbų sąrašas pateiktas I priede;

⁽¹⁾ OL L 393, 1989 12 30, p. 13.

⁽²⁾ OL L 393, 1989 12 30, p. 18.

⁽³⁾ OL L 183, 1989 6 29, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 40, 1989 2 11, p. 12.

⁽⁵⁾ OL L 210, 1989 7 21, p. 1. Su pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 90/380/EEB (OL L 187, 1990 7 19, p. 55).

⁽⁶⁾ OL L 185, 1974 7 9, p. 15. Su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1985 m. Stojimo aktu.

⁽⁷⁾ OL L 185, 1974 7 9, p. 18.

▼B

- b) „užsakovas“ – tai bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kuris atlieka statybos užsakovo funkcijas;
- c) „projekto vadovas“ – tai fizinis ar juridinis asmuo, kuris užsakovo pavedimu atsakingas už projektavimą ir (arba) statybą ir (arba) statybos priežiūrą;
- d) „savarankiškai dirbantis asmuo“ – tai asmuo, išskyrus paminėtą Direktyvos 89/391/EEB 3 straipsnio a ir b punktuose, kuris vykdydamas profesinę veiklą padeda įvykdyti projektą;
- e) „saugos ir sveikatos koordinatorius projekto parengiamuoju laikotarpiu“ – tai fizinis ar juridinis asmuo, kuriam užsakovas ir (arba) projekto vadovas paveda projektuojant vykdyti 5 straipsnyje nurodytas pareigas;
- f) „saugos ir sveikatos koordinatorius statybos laikotarpiu“ – tai fizinis ar juridinis asmuo, kuriam užsakovas ir (arba) projekto vadovas paveda statybos metu vykdyti 6 straipsnyje nurodytas pareigas.

3 straipsnis

**Koordinatorių paskyrimas. Saugos ir sveikatos priemonių planas.
Išankstinis pranešimas**

1. Kiekvienai statybvietei, kurioje dirba daugiau negu vienas rangovas, užsakovas arba projekto vadovas paskiria vieną arba daugiau saugos ir sveikatos koordinatorių, kaip apibrėžta 2 straipsnio e ir f punktuose.

2. Užsakovas arba projekto vadovas užtikrina, kad prieš pradėdant statybvietės įrengimo darbus, būtų parengtas saugos ir sveikatos priemonių planas pagal 5 straipsnio b punkto nuostatas.

Valstybės narės po konsultacijų su darbdaviais ir darbuotojais gali leisti nesilaikyti pirmosios pastraipos nuostatų, išskyrus tuos atvejus, jeigu darbas siejasi su II priede nurodytais konkrečiais pavojais arba darbo, apie kurį turi būti iš anksto pranešta pagal šio straipsnio 3 dalį, atveju.

3. Kai statybvietėje:

- numatytų darbų trukmė ilgesnė kaip 30 darbo dienų ir vienu metu dirba daugiau nei 20 darbuotojų arba
- numatytų darbų apimtis didesnė kaip 500 žmogaus dienų,

užsakovas ar projekto vadovas iki darbų pradžios pateikia kompetentingoms valdžios institucijoms pagal III priedą parengtą pranešimą.

Išankstinis pranešimas statybvietėje iškabinamas matomoje vietoje ir pririnkus nuolat tikslinamas.

4 straipsnis

Projekto rengimo etapas: bendrieji principai

Projekto vadovas arba, kai galima, užsakovas įvairiuose projektavimo ir projekto rengimo etapuose atsižvelgia į bendruosius prevencijos principus dėl saugos ir sveikatos, minėtus Direktyvoje 89/391/EEB, visų pirma:

- sprendžiant architektūrinius, techninius ir (arba) organizacinius klausimus, kad planuoti įvairius darbus ar darbo etapus, kurie atliekami vienu metu arba vienas po kito,
- įvertinant, kiek laiko reikės tokiam darbui arba darbų etapams užbaigti. Jeigu reikalinga, atsižvelgiama į visus darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos planus ir dokumentus, parengtus pagal 5 straipsnio b arba c punktą arba koreguojamus, remiantis 6 straipsnio c punktu.

▼B*5 straipsnis***Projekto rengimo etapas: koordinatorių pareigos**

Saugos ir sveikatos koordinatorius (-iai), paskirtas (-i) pagal 3 straipsnio 1 dalies nuostatas:

- a) koordinuoja 4 straipsnio nuostatų vykdymą;
- b) parengia arba paveda parengti darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos planą, nustatantį taisykles, taikomas atitinkamai statybvietei, atsižvelgiant, kur reikia, į statybvietėje vykdomą gamybinę veiklą. Šiame plane turėtų būti nurodytos specialios priemonės darbui, paminėtam pagal vieną ar daugiau II priede nurodytų kategorijų;
- c) pagal statybos projekto ypatybes parengia bylą su reikiama saugos ir sveikatos informacija, kuria būtų vadovaujamosi atliekant bet kuriuos tolesnius darbus.

*6 straipsnis***Projekto vykdymo etapas: koordinatorių pareigos**

Vykdamas projektą, saugos ir sveikatos koordinatorius (-iai), paskirtas pagal 3 straipsnio 1 dalies nuostatas:

- a) koordinuoja bendrųjų prevencijos ir saugos principų įgyvendinimą:
 - sprendžiant architektūrinius, techninius ir (arba) organizacinius klausimus, kad planuotų įvairius darbus ar darbo etapus, atliekamus vienu metu arba vieną po kito,
 - įvertinant, kiek laiko reikės tokiam darbui ar darbo etapams užbaigti;
- b) koordinuoja atitinkamų nuostatų vykdymą, kad užtikrintų, jog darbdaviai, o jeigu būtina darbuotojų apsaugai, ir savarankiškai dirbantys asmenys:
 - nuosekliai taikytų 8 straipsnyje nurodytus principus,
 - kai reikia, laikytųsi 5 straipsnio b punkte nurodyto darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos priemonių plano;
- c) parengia arba paveda parengti būtinas 5 straipsnio b punkte nurodyto darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos priemonių plano ir 5 straipsnio c punkte nurodytos bylos pataisas, atsižvelgiant į darbų eigą ir įvykusius pasikeitimus;
- d) organizuoja darbdavių, įskaitant ir vienas kitą keičiančius toje pačioje statybvietėje, bendradarbiavimą ir jų veiklos koordinavimą, vykdamas darbuotojų apsaugą, nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų prevenciją bei keičiasi informacija, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 6 straipsnio 4 dalyje, užtikrinant, kad prireikus į šį procesą būtų įtraukti ir savarankiškai dirbantys asmenys;
- e) koordinuoja tikrinimus, kad būtų tiksliai laikomasi darbo tvarkos taisyklių;
- f) imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad statybvietėje būtų tik tie asmenys, kurie turi tam teisę.

*7 straipsnis***Užsakovų, projekto vadovų ir darbdavių atsakomybė**

1. Jeigu užsakovas ar projekto vadovas paskyrė koordinatorių ar koordinatorius 5 ir 6 straipsniuose nurodytoms pareigoms vykdyti, tai neatleidžia užsakovo ar projekto vadovo nuo atsakomybės šiuo atžvilgiu.

▼B

2. 5 ir 6 straipsnių bei šio straipsnio 1 dalies vykdymas nepažeidžia darbdavių atsakomybės principo, numatyto Direktyvoje 89/391/EEB.

*8 straipsnis***Direktyvos 89/391/EEB 6 straipsnio įgyvendinimas**

Kai darbas jau atliekamas, taikomi Direktyvos 89/391/EEB 6 straipsnyje nustatyti principai, ypač dėl:

- a) tvarkingos ir pakankamai švarios statyb vietės išlaikymo;
- b) darbo vietų išdėstymo pasirinkimo, atsižvelgiant į tai, kaip galima privažiuoti prie šių darbo vietų bei nustatant judėjimo kelius ar zonas ir įrenginius;
- c) įvairių medžiagų tvarkymo sąlygų;
- d) įrenginių ir įrangos techninės priežiūros, patikrinimų prieš naudojimą ir reguliarios kontrolės, šalinant trūkumus, galinčius pakenkti darbuotojų saugai ir sveikatai;
- e) įvairių medžiagų, ypač pavojingų medžiagų, laikymui skirtų teritorijų ženklinimo ir atskyrimo;
- f) panaudotų medžiagų pašalinimo sąlygų;
- g) atliekų ir statybinių šiukšlių laikymo ir šalinimo ar išvežimo;
- h) įvairių darbų arba darbų etapų numatomo laikotarpio nustatymo, atsižvelgiant į statyb vietėje padarytą pažangą, patikslinimo;
- i) bendradarbiavimo tarp darbdavių ir savarankiškai dirbančių asmenų;
- j) sąveikos su gamybine veikla, vykdoma statyb vietės teritorijoje arba greta jos.

*9 straipsnis***Darbdavių pareigos**

Siekdami statyb vietėje laikytis saugos reikalavimų ir saugoti sveikatą, pagal 6 ir 7 straipsniuose nustatytus reikalavimus darbdaviai privalo:

- a) visų pirma vykdydami 8 straipsnį, imtis priemonių, atitinkančių būtiniausius IV priede nustatytus reikalavimus;
- b) atsižvelgti į statybos saugos ir sveikatos koordinatoriaus (koordinatorių) nurodymus.

*10 straipsnis***Kitų asmenų grupių pareigos**

1. Užtikrinant darbuotojų saugą ir sveikatą statyb vietėje, savarankiškai dirbantys asmenys:

- a) *mutatis mutandis* visų pirma laikosi:
 - i) Direktyvos 89/391/EEB 6 straipsnio 4 dalies ir 13 straipsnio bei šios direktyvos 8 straipsnio ir IV priedo reikalavimų;
 - ii) Direktyvos 89/655/EEB 4 straipsnio ir tos direktyvos priedo atitinkamų nuostatų;
 - iii) Direktyvos 89/656/EEB 3 straipsnio, 4 straipsnio 1–4 dalių ir 9 dalies bei 5 straipsnio nuostatų;
- b) atsižvelgia į statybos saugos ir sveikatos darbe koordinatoriaus (koordinatorių) nurodymus.

▼B

2. Darbdaviai, kurie patys atlieka darbus, darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai užtikrinti statybvietėje:

- a) *mutatis mutandis* visų pirma laikosi:
 - i) Direktyvos 89/391/EEB 13 straipsnio sąlygų;
 - ii) Direktyvos 89/655/EEB 4 straipsnio ir tos direktyvos priedo atitinkamų nuostatų;
 - iii) Direktyvos 89/656/EEB 3 straipsnio, 4 straipsnio 1, 2, 3, 4, 9 dalių bei 5 straipsnio nuostatų;
- b) atsižvelgia į statybos saugos ir sveikatos koordinatoriaus (koordinatorių) pastabas.

*11 straipsnis***Informacija darbuotojams**

1. Nepažeidžiant Direktyvos 89/391/EEB 10 straipsnio, darbuotojai ir (arba) jų atstovai informuojami apie visas darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos priemones, kurios taikomos statybvietėse.
2. Ši informacija turi būti suprantama darbuotojams, kuriems ji skirta.

*12 straipsnis***Konsultacijos su darbuotojais ir jų dalyvavimas**

Konsultacijos su darbuotojais ir (arba) jų atstovais bei jų dalyvavimas sprendžiant šios direktyvos 6, 8 ir 9 straipsniuose numatytus klausimus vyksta pagal Direktyvos 89/391/EEB 11 straipsnį, prireikus užtikrinant deramą koordinavimą tarp darbuotojų ir (arba) darbuotojų atstovų įmonėse, dirbančiose statybvietėje, bei atsižvelgiant į rizikos laipsnį ir statybvietės dydį.

*13 straipsnis***Priedų pakeitimai**

1. I, II ir III priedų pakeitimus priima Taryba Sutarties 118a straipsnyje nustatyta tvarka.
2. Direktyvos 89/391/EEB 17 straipsnyje nustatyta tvarka priimamos tiksliai techninės IV priedo pataisos tais atvejais, kai:
 - priimamos direktyvos dėl laikinųjų ir kilnojamųjų statybviečių techninio suderinimo ir standartizavimo ir (arba)
 - pasiekama techninės pažangos, pasikeičia tarptautinės taisyklės ar specifikacijos arba žinios apie laikinąsias ir kilnojamąsias statybviets.

*14 straipsnis***Baigiamosios nuostatos**

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos, iki 1993 m. gruodžio 31 d.
Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.
2. Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.
3. Valstybės narės pateikia Komisijai nacionalinių teisės aktų, kuriuos jos yra priėmusios arba priima šios direktyvos taikymo srityje, tekstus.

▼ M1

▼ B

15 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

I PRIEDAS

**NEIŠSAMUS DIREKTYVOS 2 STRAIPSNIO a PUNKTE NURODYTŲ
STATYBOS IR CIVILINĖS INŽINERIJOS DARBŲ SĄRAŠAS**

1. Kasyba
2. Žemės darbai
3. Statybos darbai
4. Surenkamųjų elementų montavimas ir išardymas
5. Pertvarkymas arba įrengimas
6. Rekonstrukcija
7. Renovacija
8. Remontas
9. Ardymas
10. Griovimas
11. Planinis remontas
12. Smulkus remontas, dažymas ir valymas
13. Drenažas

*II PRIEDAS***NEIŠSAMUS DARBŲ, SUSIJUSIŲ SU KONKREČIAIS PAVOJAIS
DARBUOTOJŲ SAUGAI IR SVEIKATAI, KAIP NUMATYTA DIREK-
TYVOS 3 STRAIPSNIO 2 DALIES ANTRJOJE PASTRAIPOJE,
SĄRAŠAS**

1. Darbas, kurį dirbdami darbuotojai rizikuoja būti užgriūti, nuskęsti arba nukristi, kai tokia rizika žymiai padidėja dėl darbo pobūdžio, darbo tvarkos arba aplinkos sąlygų darbo vietoje ar statybvietėje (*).
2. Darbas, kuris dėl naudojamų cheminių ir biologinių medžiagų kelia darbuotojų saugai ir sveikatai ypatingą pavojų arba kurį dirbant teisės aktais nustatyti privalomi sveikatos patikrinimai.
3. Darbas su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, kai būtina nustatyti kontroliuojamą ar prižiūrimą teritoriją, apibrėžtą Direktyvos 80/836/-Euratomas 20 straipsnyje (¹).
4. Darbas prie aukštos įtampos elektros linijų.
5. Darbas, kurį atliekant gresia pavojus nuskęsti.
6. Šulinių ir tunelių statyba, požeminiai žemės darbai.
7. Darbas po vandeniu, kurį atlieka narai, naudojantys oro tiekimo sistemą.
8. Darbas kesonuose ir darbai baro kameroje.
9. Darbas naudojant sprogstamąsias medžiagas.
10. Surenkamųjų sunkių elementų montavimas ir išardymas.

(*) Valstybės narės, vykdydamos 1 punktą, turi galimybę nustatyti skaičius konkrečioms situacijoms.

(¹) OL L 246, 1980 9 17, p. 1. Su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 84/467/-Euratomas (OL L 265, 1984 10 5, p. 4).

III PRIEDAS

I DIREKTYVOS 3 STRAIPSNIO 3 DALIES PIRMOJOJE PASTRAIPOJE
NURODYTO IŠANKSTINIO PRANEŠIMO TURINYS

1. Išsiuntimo data:
2. Tikslus statyb vietės adresas:
.....
3. Užsakovo pavadinimas (pavadinimai) ir adresas (adresai):
.....
4. Projekto tipas:
5. Projekto vadovo (vadovų) pavardė (-ės) ir adresas (-ai):
.....
6. Saugos ir sveikatos koordinatoriaus (koordinatorių) projekto rengimo laikotarpiu pavardė (-ės) ir adresas (-ai):
.....
7. Saugos ir sveikatos koordinatoriaus (koordinatorių) projekto vykdymo laikotarpiu pavardė (-ės) ir adresas (-ai):
.....
.....
8. Planuojama darbų pradžia statyb vietėje:
9. Planuojama darbų trukmė statyb vietėje:
10. Planuojamas statyb vietėje didžiausias darbuotojų skaičius:
11. Planuojamas statyb vietėje rangovų ir savarankiškai dirbančių asmenų skaičius:
.....
.....
12. Duomenys apie jau parinktus rangovus:
.....
.....
.....

IV PRIEDAS

BŪTINIAUSI STATYBVIEČIŲ SAUGOS IR SVEIKATOS APSAUGOS REIKALAVIMAI

Kaip numatyta direktyvos 9 straipsnio a punkte ir 10 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje

Įvadinės pastabos

Šiame priede išdėstyti reikalavimai taikomi tada, jeigu tai reikalinga dėl statybviečių ypatybių, veiklos, aplinkybių ar pavojaus.

Šiame priede „patalpos“, *inter alia*, reiškia ir patalpas po stogu.

A DALIS

BENDRIEJI BŪTINIAUSI REIKALAVIMAI STATYBVIETĖSE

1. *Stabilumas ir tvirtumas*
 - 1.1. Medžiagos, įrenginiai ir visos kitos darbo priemonės, kurios judėdamos gali pakenkti darbuotojų saugai ir sveikatai, privalo būti tinkamai ir patikimai pritvirtintos.
 - 1.2. Lipti ant paviršių, pagamintų iš nepakankamai tvirtų medžiagų, galima tik tokiu atveju, jei yra įranga arba priemonės saugiai dirbti.
2. *Elektros paskirstymo įrenginiai ir instaliacija*
 - 2.1. Elektros paskirstymo įrenginiai ir jų instaliacija privalo būti suprojektuoti, įrengti ir naudojami taip, kad nekeltų gaisro ir sprogimo pavojaus; darbuotojai privalo būti apsaugoti nuo elektros smūgio rizikos dėl tiesioginio ar netiesioginio prisilietimo.
 - 2.2. Projektuojant ir įrengiant darbovietes bei parenkant įrangą ir apsaugos priemones, turi būti atsižvelgiama į tiekiamos elektros rūšį ir įtampą, išorines sąlygas ir dirbančiųjų su elektros įrenginiais kvalifikaciją.
3. *Evakuacijos keliai ir avariniai išėjimai*
 - 3.1. Evakuacijos keliai ir avariniai išėjimai privalo būti laisvi ir turi tiesiai vesti į saugią zoną.
 - 3.2. Kilus pavojui darbuotojams privalo būti sudaryta galimybė kuo greičiau ir saugiau palikti visas darbo vietas.
 - 3.3. Evakuacijos kelių ir išėjimų skaičius, išdėstymas ir matmenys priklauso nuo statybvietės ir patalpų paskirties, įrengimo ir matmenų bei didžiausio galimo darbuotojų skaičiaus.
 - 3.4. Specialūs evakuacijos keliai ir išėjimai ženklinami laikantis nacionalinių taisyklių, įgyvendinančių Direktyvą 77/576/EEB ⁽¹⁾.
Šie ženklai turi būti pakankamai patvarūs ir išdėstyti reikiamose vietose.
 - 3.5. Evakuacijos keliai ir išėjimai bei judėjimo keliai ir durys, vedantys į evakuacinius kelius ir išėjimus, turi būti be kliuvinių, kad bet kuriuo metu nekliudomai galima būtų jais naudotis.
 - 3.6. Evakuaciniuose keliuose ir išėjimuose privalo būti įrengtas reikiamo intensyvumo avarinis apšvietimas, jeigu sugestų bendras apšvietimas.
4. *Gaisro aptikimas ir priešgaisrinė apsauga*
 - 4.1. Atsižvelgiant į statybvietės ypatybes, patalpų matmenis ir paskirtį, naudojamus įrenginius, fizines ir chemines naudojamų medžiagų savybes bei galimą didžiausią darbuotojų skaičių, privalo būti numatytas pakankamas kiekis reikiamų gaisro gesinimo priemonių ir, jeigu būtina, privalo būti įrengti gaisro detektoriai ir signalizacijos įrenginiai.

⁽¹⁾ OL L 229, 1977 9 7, p. 12. Su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 79/640/EEB (OL L 183, 1979 7 19, p. 1).

▼B

- 4.2. Gesinimo įranga, gaisro detektoriai ir gaisro signalizacijos įrenginiai privalo būti reguliariai tikrinami ir prižiūrimi.
Periodiškai atliekami atitinkami bandymai ir rengiamos pratybos.
- 4.3. Neautomatinės gaisro gesinimo priemonės išdėstomos prieinamose vietose ir turi būti paprastos naudoti. Jos ženklinamos laikantis nacionalinių nuostatų, įgyvendinančių Direktyvą 77/576/EEB.
Šie ženklai turi būti pakankamai patvarūs ir išdėstyti reikiamose vietose.
5. *Vėdinimas*
Atsižvelgiant į darbo veiklos pobūdį ir darbuotojų fizinio darbo sunkumą, taikomos priemonės, užtikrinančios pakankamą gryno oro kiekį patalpoje.
Jeigu naudojama dirbtinio vėdinimo sistema, ji privalo būti tvarkinga ir dėl jos darbuotojų neturi veikti sveikatai kenkiantys skersvėjai.
Jei tai būtina darbuotojų sveikatai apsaugoti, vėdinimo sistemos kontrolės įrenginiai privalo signalizuoti apie vėdinimo sistemos gedimus.
6. *Konkrečios rizikos poveikis*
 - 6.1. Darbo vietos privalo būti įrengtos taip, kad darbuotojų neveiktų kenksmingi triukšmo lygiai ar kenksmingi išoriniai veiksniai (dujos, garai, dulkės).
 - 6.2. Jeigu darbuotojai turi patekti į zoną, kur ore gali būti nuodingų arba pavojingų medžiagų arba nepakanka deguonies, arba yra gaisro pavojus, tokios uždaros erdvės oras turi būti reguliuojamas taip, kad būtų pašalintas bet koks pavojus.
 - 6.3. Darbuotojo jokių būdu neturi veikti didelę riziką keliantis uždaros erdvės oras.
Darbuotojas turi būti nuolat stebimas iš išorės ir turi būti imtasi visų atsargos priemonių, kad būtų galima greitai ir efektyviai suteikti reikiamą pagalbą.
7. *Temperatūra*
Temperatūra darbo valandomis turi būti tinkama žmogaus kūnui, atsižvelgus į taikomus darbo metodus ir darbuotojams nustatyto fizinio darbo sunkumą.
8. Statybvietės darbo vietų, patalpų ir judėjimo kelių natūralus ir dirbtinis apšvietimas
 - 8.1. Darbo vietos, patalpos ir judėjimo keliai išdėstomi taip, kad kiek galima daugiau būtų apšviesti natūralia šviesa. Tamsiu paros metu ir tuomet, kai natūralaus apšvietimo nepakanka, turi būti įrengtas dirbtinis apšvietimas; jeigu reikia, naudojami kilnojamieji šviesos šaltiniai, atsparūs aplinkos poveikiams.
Dirbtinis apšvietimas neturi trukdyti pastebėti ir suprasti išpėjamuosius saugos ženklus arba užrašus.
 - 8.2. Darbo patalpų, darbo vietų ir judėjimo kelių apšvietimas įrengiamas taip, kad darbuotojams nekiltų nelaimingų atsitikimų rizika dėl įrengto apšvietimo rūšies.
 - 8.3. Jei darbo patalpose, darbo vietose ir judėjimo keliuose, dingus dirbtiniam apšvietimui darbuotojams gresia itin didelis pavojus, privalo būti įrengtas reikiamo intensyvumo avarinis apšvietimas.
9. *Durys ir vartai*
 - 9.1. Stumdomosios durys privalo turėti saugos įrenginius, kad neišslystų iš rėmų ir nenukristų.
 - 9.2. Pakeliamosios durys ir vartai privalo turėti apsaugos mechanizmą, kad nenukristų žemyn.
 - 9.3. Evakuacinių išėjimų durys ir vartai privalo būti atitinkamai paženklinėti.
 - 9.4. Šalia kiekvienų vartų, skirtų transporto priemonių eismui, privalo būti įrengtos durys pėstiesiems, išskyrus atvejus, kai pėstiesiems eiti pro šiuos vartus nepavojinga; durys pėstiesiems privalo būti ryškiai pažen-

▼B

- klintos ir numatytos priemonės, kad jomis galima būtų nekludomai naudotis bet kuriuo metu.
- 9.5. Mechaninės durys ir vartai privalo varstytis taip, kad darbuotojams nekiltų nelaimingų atsitikimų rizika.
- Mechaninių durų avarinio stabdymo įtaisai privalo būti lengvai pastebimi ir pasiekiami. Kai nutrūkus energijos tiekimui mechaninės durys ir vartai automatiškai neatsidaro, privalo būti galimybė juos atidaryti rankomis.
10. *Judėjimo keliai – pavojingos zonos*
- 10.1. Judėjimo keliai, tarp jų laiptai, pritvirtintos kopėčios, krovimo aikštelės ir rampos, turi būti taip apskaičiuoti, išdėstyti ir pritaikyti pakeitimams, kad galima būtų prie jų saugiai prieiti ir jie nekeltų pavojaus darbuotojams, dirbantiems šalia tokių judėjimo kelių.
- 10.2. Pėsčiųjų judėjimo ir (arba) krovinių gabenimo kelių, tarp jų privažavimo kelių krovimo darbams, matmenys privalo būti nustatomi atsižvelgiant į potencialių naudotojų skaičių ir veiklos pobūdį.
- Jeigu judėjimo keliuose naudojamos transporto priemonės, privalo būti numatytas pakankamai saugus atstumas arba saugi įranga kitiems statybietėje esantiems asmenims.
- Keliai privalo būti aiškiai pažymėti, reguliariai tikrinami ir deramai prižiūrimi.
- 10.3. Transporto priemonių judėjimo keliai privalo būti nutiesti pakankamu atstumu nuo durų, vartų, pėsčiųjų perėjų, koridorių bei laiptinių.
- 10.4. Jeigu statybietėje yra zonų, į kurias įėjimas ribotas, jose privalomi įrenginiai, kliudantys neturintiems teisės darbuotojams patekti į šias zonas.
- Privalu imtis reikiamų priemonių pasaugoti tuos darbuotojus, kurie turi teisę įeiti į pavojingas zonas.
- Pavojingos zonos turi būti aiškiai pažymėtos.
11. *Krovimo platformos ir rampos*
- 11.1. Krovimo platformų ir rampų matmenys privalo atitikti jomis gabenamų krovinių dydį.
- 11.2. Krovimo platformose turi būti bent vienas išėjimas.
- 11.3. Krovimo rampos turi būti įrengtos taip, kad darbuotojai negalėtų nuo jų nukristi.
12. *Judėjimo laisvė darbo vietoje*
- Darbo vietos grindų plotas turi būti toks, kad atsižvelgiant į visus ten esančius įrenginius ar prietaisus darbuotojai dirbdami galėtų pakankamai laisvai judėti.
13. *Pirmoji pagalba*
- 13.1. Darbdavys turi užtikrinti galimybę suteikti pirmąją pagalbą ir kad to apmokytus darbuotojus galima būtų bet kuriuo metu iškviesti.
- Turi būti imtasi priemonių, kad darbuotojas, kuris įvykus nelaimingam atsitikimui buvo sužeistas arba staiga susirgo, būtų nedelsiant nugabentas į medicinos įstaigą.
- 13.2. Atsižvelgiant į statybos darbų apimtį arba veiklos rūšį, turi būti numatyta viena ar kelios patalpos pirmajai pagalbai suteikti.
- 13.3. Pirmosios pagalbos patalpose privalo būti pagrindinė pirmosios pagalbos įranga ir priemonės; į tokias patalpas turi būti lengvai patenkama su neštuvais.
- Patalpos ženklinamos laikantis nacionalinių teisės aktų, įgyvendinančių Direktyvą 77/576/EEB.
- 13.4. Be to, pirmosios pagalbos priemonės turi būti įrengtos visose vietose, kuriose jos reikalingos pagal darbo sąlygas.
- Šios priemonės turi būti tinkamai pažymėtos ir lengvai pasiekiamos.

▼B

Matomose vietose turi būti aiškiai nurodyti vietinių gelbėjimo tarnybų adresai ir telefono numeriai.

14. *Sanitariniai įrenginiai*

14.1. *Persirengimo patalpa ir drabužių spintelės*

- 14.1.1. Tinkamos persirengimo patalpos turi būti įrengtos darbuotojams, kurie privalo dėvėti darbo drabužius, taip pat įrengtos ten, kur sveikatos ir etikos požiūriu jie negali persirengti kitoje patalpoje.

Į persirengimo patalpas turi būti lengvai patenkama, jos turi būti pakankamai erdvios ir su įrengtomis sėdimomis vietomis.

- 14.1.2. Persirengimo patalpos turi būti pakankamai didelės, kai reikia, jose privalo būti įrengtos drabužių džiovinimo vietos. Taip pat privalo būti įrengtos ir darbuotojų drabužių bei asmeninių daiktų saugojimui skirtos rakinamos vietos.

Tam tikromis aplinkybėmis (kai dirbama su kenksmingomis medžiagomis, drėgmėje, su nešvarumais) darbo drabužiai privalo būti laikomi atskirai nuo asmeninių drabužių ir daiktų.

- 14.1.3. Moterims ir vyrams privalo būti įrengtos atskiros persirengimo patalpos arba privalo būti sudaryta galimybė ta pačia persirengimo patalpa naudotis atskirai.

- 14.1.4. Jeigu persirengimo patalpos pagal 14.1.1. punkto pirmą pastraipą nėra būtinos, kiekvienam darbuotojui privalo būti įrengta rakinama drabužių ir asmeninių daiktų laikymo vieta.

14.2. *Dušai ir praustuvai*

- 14.2.1. Atsižvelgiant darbo pobūdį ir sveikatos reikalavimus, darbuotojams privalo būti įrengtas reikiamas dušų skaičius.

Dušų patalpos privalo būti įrengtos atskirai vyrams ir moterims arba numatyta galimybė jiems dušų patalpomis naudotis atskirai.

- 14.2.2. Dušų patalpos turi būti pakankamai didelės, kad laikantis atitinkamų higienos normų kiekvienas darbuotojas galėtų netrukdomai praustis.

Dušams turi būti tiekiamas karštas ir šaltas tekantis vanduo.

- 14.2.3. Jeigu nebūtina įrengti dušus, kaip nurodyta 14.2.1 punkto pirmoje pastraipoje, netoli darbo vietų ir persirengimo patalpų turi būti įrengta pakankamai praustuvų su tekančiu vandeniu (jeigu būtina – karštu vandeniu).

Praustuvai privalo būti įrengti vyrams ir moterims atskirai arba numatyta galimybė jais atskirai naudotis.

- 14.2.4. Jeigu patalpos, kuriose įrengti dušai ar praustuvai, yra atskirtos nuo persirengimo patalpų, turi būti įrengti patogūs perėjimai.

14.3. *Tualetai ir praustuvai*

Darbuotojams netoli darbo vietų, poilsio bei persirengimo patalpų ir dušų arba prausyklų privalo būti įrengtas reikiamas tualetų ir praustuvų skaičius.

Vyrams ir moterims privalo būti įrengti atskiri tualetai arba numatyta galimybė jais naudotis atskirai.

15. *Poilsio ir (arba) apgyvendinimo patalpos*

- 15.1. Jeigu būtina dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos, ypač dėl darbo pobūdžio arba darbuotojų skaičiaus bei dėl didelio atstumo iki statybietės, privalu darbuotojams įrengti poilsio ir (arba) apgyvendinimo patalpas, į kurias lengva patekti.

- 15.2. Poilsio ir (arba) apgyvendinimo patalpos turi būti pakankamai erdvios, su atitinkamam darbuotojų skaičiui pakankamu stalų ir kėdžių su atramomis skaičiumi.

- 15.3. Jeigu tokios patalpos neįrengtos, privalo būti numatyta galimybė darbuotojams pailsėti darbo pertraukų metu.

- 15.4. Stacionariose apgyvendinimo patalpose, išskyrus tas, kurios naudojamos išimties atveju, privalo būti pakankamai sanitarinių įrenginių, valgomasis ir poilsio patalpos.

▼B

Atsižvelgiant į darbuotojų skaičių, juose turi būti lovos, spintos, stalai ir kėdės; paskirstant patalpas, reikia atsižvelgti į moterų ir vyrų apgyvendinimo ypatumus.

- 15.5. Poilsio ir (arba) apgyvendinimo patalpose privalo būti numatytos priemonės nerūkančiuosius apsaugoti nuo tabako dūmų.
16. *Nėščios moterys ir maitinančios motinos*
Nėščioms moterims ir maitinančioms motinoms turi būti sudarytos sąlygos pailsėti atsigulus.
17. *Neįgalieji darbuotojai*
Darbo vietos turi būti įrengtos taip, kad prireikus būtų atsižvelgta ir į neįgalųjų darbuotojų reikmes.
Ši nuostata taikoma durims, judėjimo keliams, laiptams, dušams, praustuvams, tualetams, kuriais naudojasi neįgalieji darbuotojai, taip pat darbo vietoms.
18. *Įvairios nuostatos*
 - 18.1. Statybvietės supančios aplinkos ribos ir perimetras privalo būti aiškiai matomi ir suprantamai pažymėti.
 - 18.2. Darbuotojų apgyvendinimo patalpose, taip pat netoli darbo vietų darbuotojai privalo būti aprūpinti pakankamu geriamo vandens kiekiu ir pagal galimybes kitais gaiviaisiais gėrimais.
 - 18.3. Darbuotojai:
 - privalo būti aprūpinti patalpomis, kuriuose jie galėtų tinkamomis sąlygomis pavalgyti,
 - kur tikslinga, privalo būti aprūpinti įrenginiais, leidžiančiais jiems tinkamomis sąlygomis pasigaminti valgį.

B DALIS***SPECIALIEJI BŪTINIAUSI REIKALAVIMAI DARBO VIETOMS
STATYBVIETĖSE*****Įvadinė pastaba**

Ypatingomis situacijomis šių būtiniausių reikalavimų skirstymas į du skirsnius, kaip nurodyta toliau, nėra privalomas.

1 skirsnis**Statyviečių darbo vietos, įrengtos patalpose**

1. *Stabilumas ir tvirtumas*
Patalpų konstrukcija ir patikimumas privalo atitikti jų paskirtį.
2. *Atsarginių išėjimų durys*
Atsarginių išėjimų durys privalo atsidaryti į išorę.
Atsarginių išėjimų durys turi būti užrakinamos ar užsklendžiamos taip, kad kilus pavojui jas lengvai ir nedelsdamas galėtų atidaryti bet kuris asmuo, jeigu to prireiktų.
Atsarginiuose išėjimuose draudžiama įrengti slankiojamas ar sukamąsias duris.
3. *Vėdinimas*
Jeigu naudojami oro kondicionieriai ar mechaninio vėdinimo įrenginiai, jie turi veikti taip, kad darbuotojų neveiktų nemalonūs skersvėjai.
Visos orą teršiančios nuosėdos ar purvas, galintys kelti tiesioginį pavojų darbuotojų sveikatai, turi būti nedelsiant šalinami.
4. *Temperatūra*

▼B

- 4.1. Poilsio, budėtojų, sanitarinių, valgyklų ir pirmosios pagalbos patalpų temperatūra privalo atitikti tų patalpų paskirtį.
- 4.2. Atsižvelgiant į darbo pobūdį ir patalpų paskirtį, turėtų būti vengiama pernelyg intensyvių saulės spindulių, patenkančių per langus, stoglangius ir stiklo pertvaras.
5. *Natūralus ir dirbtinis apšvietimas*
Darbo vietos, kiek įmanoma, privalo būti pakankamai apšviestos natūralia šviesa, taip pat privalo įrengti ir dirbtinį apšvietimą, atitinkantį darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos reikalavimus.
6. *Patalpų grindys, sienos, lubos ir stogai*
 - 6.1. Darbo vietose grindys turi būti lygios, be angų ar pavojingų nuožulnumų; jos privalo būti tvirtos, stabilios ir neslidžios.
 - 6.2. Patalpų grindų, sienų ir lubų paviršiai turi būti lengvai valomi ir atnaujinami pagal higienos normų reikalavimus.
 - 6.3. Permatomos ir šviesą praleidžiančios sienos, ypač stiklo pertvaros, esančios patalpose ar netoli darbo vietų bei judėjimo kelių, turi būti pažymėtos, pagamintos iš saugios medžiagos arba turi būti įrengtos šių vietų ar judėjimo kelių apsaugos, kad darbuotojai išvengtų sąlyčio su sienomis arba sužeidimų sudužus.
7. *Langai ir stoglangiai*
 - 7.1. Darbuotojai privalo turėti galimybę saugiai atidaryti, uždaryti, reguliuoti bei fiksuoti langus, stoglangius ir vėdinimo įrenginius.
Atverti langai ir stoglangiai neturi kelti pavojaus darbuotojams.
 - 7.2. Langai ir stoglangiai privalo turėti tvirtinimo ar kitokius įtaisus, kad nekiltų pavojus juos valantiems ir patalpoje esantiems darbuotojams.
8. *Durys ir vartai*
 - 8.1. Durų ir vartų išdėstymas, skaičius ir matmenys bei jų gamybai panaudotos medžiagos turi atitikti darbo patalpų ar vietų paskirtį bei jose atliekamų darbų pobūdį.
 - 8.2. Permatomos durys turi būti pažymėtos aiškiai matomame lygyje.
 - 8.3. Sukamosios durys ir vartai turi būti permatomi arba su permatomomis įsprūdėmis.
 - 8.4. Jeigu permatomos ar šviesą praleidžiančios durys ir vartai nėra pagaminti iš saugios medžiagos ir kelia pavojų darbuotojams susižeisti durims ar vartams sudužus, tokie paviršiai turi būti apsaugoti nuo sudužimo.
9. *Judėjimo keliai*
Atsižvelgiant į patalpų paskirtį ir jų įrengimą, jei tai reikalinga darbuotojų saugai, judėjimo keliai turi būti aiškiai pažymėti.
10. *Ypatingos priemonės eskalatoriams ir judamiesiems takams*
Eskalatoriai ir judamieji takai turi veikti saugiai.
Juose reikia įtaisyti visus būtinus saugos įtaisus.
Juose turi būti įrengti gerai matomi ir lengvai prieinami avariniai išjungimo įtaisai.
11. *Patalpų matmenys ir erdvė*
Darbo vietos privalo būti pakankamo ploto ir aukščio, kad dirbant nekiltų pavojaus darbuotojų saugai ir sveikatai ar gerovei.

II skirsnis

Statyviečių darbo vietos, įrengtos lauke

1. *Stabilumas ir tvirtumas*
 - 1.1. Kilnojamosios ar stacionarios darbo vietos, nepaisant to, kokiame aukštyje ar gilyje įrengtos, turi būti tvirtos ir stabilios, atkreipiant dėmesį į:

▼B

- jose dirbančių darbuotojų skaičių,
- didžiausią apkrovą ir jos pasiskirstymą,
- jas veikiančius išorinius poveikius.

Jeigu šių darbo vietų atraminės ir kitos sudedamosios dalys nėra pakankamai stabilios, jų stabilumas užtikrinamas patikimais ir saugiais tvirtinimo įrenginiais, kad būtų išvengta atsiktinės ar savaiminės visos darbo vietos ar kai kurių jos dalių slinkties.

1.2. T i k r i n i m a s

Stabilumas ir tvirtumas turi būti tikrinamas, ypač pakeitus darbo vietos aukštį ar gylį.

2. *Elektros įrenginiai ir jų instaliacija*

2.1. Statybvietės elektros įrenginiai ir jų instaliacija, ypač jei jie veikiami aplinkos veiksnių, turi būti reguliariai tikrinami ir prižiūrimi.

2.2. Privalu patikslinti, patikrinti ir aiškiai pažymėti įrenginius, buvusius statybvietėje prieš ją įrengiant.

2.3. Jei yra elektros oro linijos, jeigu galima, jos privalo būti iškeltos už statybvietės ribų; jeigu elektros oro linijos negalima iškelti, tai elektros srovę būtina išjungti.

Jeigu to padaryti neįmanoma, oro liniją reikia atitverti ar pažymėti ženklu, kad į šią teritoriją nepatektų transporto priemonės ir įrenginiai.

Jeigu statybvietėje transporto priemonėms reikia važiuoti po oro liniją, būtina įrengti išpėjamuosius ženklus ir kabančiuosius aptvarus.

3. *Atmosferos poveikis*

Darbuotojai turi būti apsaugoti nuo atmosferos veiksnių, kenkiančių jų saugai ir sveikatai.

4. *Krintantys daiktai*

Jeigu techniškai įmanoma, nuo krintančių daiktų darbuotojai privalo būti apsaugoti kolektyvinėmis apsaugos priemonėmis.

Medžiagos ir įrenginiai turi būti taip išdėstyti arba sudėti į krūvas, kad negalėtų nuslysti arba nuvirsti.

Jeigu būtina, statybvietėje reikia uždengti perėjas arba pasirūpinti, kad į pavojingas zonas nebūtų įmanoma patekti.

5. *Kritimas iš aukštai*

5.1. Nuo kritimo iš aukštai darbuotojus būtina apsaugoti atramomis, reikiamo aukščio, ir tvirtais aptvarais su pagrindiniais ir tarpiniais turėklais arba apsaugai būtina naudoti kitas lygiavertes priemones.

5.2. Iš esmės darbai aukštyje turi būti atliekami tik naudojant tinkamus įrenginius ar kolektyvines apsaugos priemones, tokias kaip aptvarus, platformas arba apsauginius tinklus.

Jeigu dėl darbo pobūdžio šių įrenginių negalima naudoti, turi būti įrengtos reikiamos priėjimo į darbo vietą priemonės ir saugos diržai arba taikomi kiti tvirtinimo metodai.

6. *Pastoliai ir kopėčios (*)*

6.1. Visi pastoliai turi būti deramai suprojektuoti, sumontuoti ir prižiūrimi, kad nenuvirstų arba staiga nepasislinktų.

6.2. Darbo platformos, paklotas ir pastolių kopėčios projektuojamos, montuojamos tokio dydžio, laikomos ir naudojamos taip, kad apsaugotų žmones nuo kritimo arba nuo krintančių daiktų.

6.3. Pastolius turi patikrinti kompetentingas asmuo:

- a) prieš pradėdant naudoti;
- b) reguliariai naudojimo laikotarpiu;

(*) Šis klausimas bus apibrėžtas būsimoje direktyvoje, iš dalies pakeičiančioje Direktyvą 89/655/EEB, visų pirma siekiant papildyti šios direktyvos priedo 3 punktą.

▼B

- c) po perstatymo, naudojimo pertraukos, po blogo oro poveikio ar nestiprių požeminių smūgių, ar kitų aplinkybių, galėjusių padaryti įtaką pastolių tvirtumui ar stabilumui.
- 6.4. Kopėčios turi būti pakankamai tvirtos ir reikiamai prižiūrimos.
Jos turi būti tinkamai naudojamos atitinkamose vietose ir pagal paskirtį.
- 6.5. Turi būti užtikrinta, kad kilnojamieji pastoliai savaime nesujudėtų.
- 7. *Kėlimo mechanizmai (*)*
- 7.1. Visi kėlimo mechanizmai ir kėlimo priemonės, tarp jų pagrindinės sudedamosios dalys, tvirtinimai, įtvirtinimai ir atramos, turi būti:
 - a) reikiamai suprojektuoti ir pastatyti bei pakankamai stiprūs naudoti pagal numatytą paskirtį;
 - b) teisingai sumontuoti ir naudojami;
 - c) tvarkingai prižiūrimi;
 - d) tikrinami ir reguliariai bandomi bei kontroliuojami laikantis galiojančių nacionalinių norminių aktų;
 - e) aptarnaujami kvalifikuotų, atitinkamai parengtų darbuotojų.
- 7.2. Ant visų kėlimo mechanizmų ir priemonių privalu aiškiai nurodyti didžiausios leistinos apkrovos dydį.
- 7.3. Kėlimo mechanizmai ir priemonės turi būti naudojami tik pagal paskirtį.
- 8. *Žemės darbų mašinos ir transportavimo priemonės ir įrenginiai (*)*
- 8.1. Žemės darbų mašinos ir transportavimo priemonės bei įrenginiai privalo būti:
 - a) tinkamai suprojektuoti ir pagaminti, kiek įmanoma atsižvelgiant į ergonomikos principus;
 - b) techniškai tvarkingi;
 - c) teisingai naudojami.
- 8.2. Žemės darbų mašinų ir transportavimo priemonių bei įrenginių vairuotojai ir aptarnaujantys juos darbuotojai turi būti specialiai parengti.
- 8.3. Būtina užtikrinti, kad žemės darbų mašinos ir transportavimo įrenginiai bei mechanizmai neįgriūtų į iškasas ar į vandenį.
- 8.4. Jei reikia, žemės darbų mašinos ir transportavimo įrenginių kabinos, mašinai apvirtus privalo apsaugoti vairuotoją nuo suspaudimo ir krantinčių daiktų.
- 9. *Įrenginiai, mašinos, įranga (*)*
- 9.1. Įrenginiai, mašinos ir įranga, tarp jų rankiniai įrankiai, su varikliu ar be jo, privalo būti:
 - a) tinkamai suprojektuoti ir pagaminti, kiek įmanoma atsižvelgiant į ergonomikos principus;
 - b) techniškai tvarkingi;
 - c) naudojami tik pagal paskirtį;
 - d) aptarnaujami atitinkamai parengtų darbuotojų.
- 9.2. Slėgio įrenginiai ir prietaisai privalo būti galiojančių norminių aktų nustatyta tvarka reguliariai tikrinami ir bandomi.
- 10. *Darbai iškasose, šuliniuose, tuneliuose, požeminiai ir žemės darbai*
- 10.1. Dirbant tranšėjose, šuliniuose ar tuneliuose privaloma imtis reikiamų saugos priemonių:
 - a) užtikrinti ramsčių ir šlaitų patikimumą;

(*) Šis klausimas bus apibrėžtas būsimoje direktyvoje, iš dalies pakeičiančioje Direktyvą 89/655/EEB, visų pirma siekiant papildyti šios direktyvos priedo 3 punktą.

▼B

- b) pašalinti darbuotojų, medžiagų ir daiktų kritimo, vandens prasiskverbimo pavojų;
 - c) užtikrinti pakankamą visų darbo vietų vėdinimą, kad oras būtų nekenksmingas ir nepavojingas;
 - d) kilus gaisrui arba prasiskverbus vandeniui ar kitoms medžiagoms, sudaryti darbuotojams galimybę išsigelbėti.
- 10.2. Prieš pradėdant žemės darbus, turi būti imtasi priemonių nustatyti ir minimaliai sumažinti požeminių kabelių ir kitų inžinerinių tinklų keliamą pavojų.
- 10.3. Tranšėjos privalo būti įrengtos taip, kad į jas būtų galima saugiai įeiti ir išeiti.
- 10.4. Iškastas gruntas, medžiagos ir judančios transporto priemonės privalo būti laikomos saugiu atstumu nuo tranšėjų; kai reikia, turi būti pastatyti tinkami aptvarai.
11. *Griovimo darbai*
- Jeigu pastato ar statinio griovimas gali kelti pavojų:
- a) būtina imtis tinkamų atsargumo priemonių ir saugių darbo metodų bei tvarkos;
 - b) darbus būtina planuoti ir atlikti tik kompetentingam asmeniui prižiūrint.
12. *Plieno arba betono konstrukcijos, klojiniai ir sunkūs surenkamieji statybiniai elementai*
- 12.1. Plieno arba betono konstrukcijos ir jų dalys, klojiniai, surenkamieji statybiniai elementai arba laikinos sijos ir ramsčiai privalo būti pagaminti, sumontuoti ir išardomi tik kompetentingam asmeniui prižiūrint.
- 12.2. Būtina imtis apsaugos priemonių, kad darbuotojams nekiltų rizika dėl laikino konstrukcijų netvirtumo arba nestabilumo.
- 12.3. Klojiniai, laikinos sijos ir ramsčiai privalo būti taip suprojektuoti ir apskaičiuoti, sumontuoti ir prižiūrimi, kad galėtų atlaikyti juos veikiančias apkrovas.
13. *Užtūros ir kesonai*
- 13.1. Visos užtūros ir kesonai turi būti:
- a) gerai pastatyti, iš pakankamai tvirtų medžiagų;
 - b) tinkamai įrengti, kad prasiskverbus vandeniui ar kitai medžiagai darbuotojai galėtų išsigelbėti.
- 13.2. Montuoti, statyti, perstatyti arba išardyti užtūrus ir kesonus galima tik prižiūrint kompetentingam asmeniui.
- 13.3. Visas užtūras ir kesonus privalo reguliariai tikrinti kompetentingas asmuo.
14. *Stogo darbai*
- 14.1. Jeigu gresia pavojus nukristi nuo stogo arba jeigu stogo aukštis ar nuolydis viršija valstybių narių nustatytus dydžius, privalo būti įrengtos kolektyvinės saugos priemonės, kad būtų išvengta darbuotojų, darbo priemonių ar kitų daiktų ir medžiagų kritimo.
- 14.2. Jeigu darbuotojas turi dirbti ant stogo arba arti jo ar kito paviršiaus, pagaminto iš trapių medžiagų, kurios gali įlūžti, būtina imtis atsargumo priemonių, kad darbininkai netyčia neužliptų ant trapios medžiagos arba nenukristų ant žemės.